

N:o 162.

Af herr **N. Jönsson** i Gammalstorp, *om afskrifning af oguldna återstoden af det Vesans kärr- och sjöuttömnings- samt odlingsbolag beviljade statslån.*

Bland de i landet misslyckade sjösänkings- och odlingsbolag är Vesans kärr- och sjöuttömnings- samt odlingsbolag i Listers härad af Blekinge län säkerligen det mest misslyckade samt dessutom af en särdeles ovanlig beskaffenhet.

Sedan inom Listers härad i Blekinge län bildats ett bolag, benämndt Vesans kärr- och sjöuttömnings- samt odlingsbolag, med ändamål att genom dambyggnader hindra hafsvattnet från att inströmma i sjön Vesan och öfversvämma deromkring belägna kärr och sidlända egor, att genom afledning och utpumpning uttömma det vatten, som från andra håll ditkomme, samt att vidtaga förberedande åtgärder till undanrödjande eller afhjelpande af hvad som kunde hindra ifrågavarande ändamåls rättsliga befrämjande, allt i öfverensstämmelse med ett af landtbruksingenjören Ph. Åkerman den 20 april 1860 upprättadt förslag, sådant detsamma med särskilda bestämmelser kunde varda antaget eller fastställt; stadfäste Kongl. Maj:t den 10 april 1863 för nämnda bolag reglemente. Uppå framställning af enskild motionär beviljade Rikets Ständer vid 1862—63 årens riksdag ett lånebidrag af 50,000 riksdaler till företagets understödjande, under vilkor, bland annat, att efter tre års förlopp från slutet af det år, hvarunder lånemedlen bekommits, borde årligen erläggas åtta procent af hela den lyftade lånesumman, hvaraf ränta efter fem för hundra skulle

godtgöras å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgöra afbetalning derå. Efter det Kongl. Maj:t derefter den 15 mars 1864 faststält ofvan omnämnda, af Åkerman upprättade arbetsplan samt den 3 juni samma år godkänt ett af den till företagens utförande utsedda arbetsdirektören undertecknad kontrakt om arbetets påbörjande sistnämnda år och fullbordande före den 1 oktober 1867, blef det beviljade låneunderstödet från riksgäldskontoret utbetaldt den 22 juli 1864. Arbetet påbörjades samma år och fortgick under åren 1864 och 1865 i enlighet med den fastställda planen, men vid 1866 års vårflod blefvo de för arbetets utförande uppförda kanalvallarna sönderskurna och bortförda, hvarigenom dels stor skada orsakades å nedanför liggande odlad mark, dels ock den afleda Norjeåns vatten återfördes till sitt förra lopp genom sjön Vesan. I anledning häraf beviljade Kongl. Maj:t den 10 augusti 1866 bolaget ett amorteringslån från handels- och sjöfartsfonden å 10,000 kronor till företagens utförande och kanalvallarnas återställande i enlighet med ett af majoren i väg- och vattenbyggnadscorpsen A. Remmer uppgjort förslag, slutande å 22,467 kronor.

Då emellertid företaget icke kunde inom den fastställda arbetsterminen fullbordas, beviljade Kongl. Maj:t vid två särskilda tillfällen förlängning af arbetstiden, senast till den 1 oktober 1872. Sedan derefter styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader den 25 april 1872 aflåtit en skrivelse till Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Blekinge län med förståndigande för bolaget att den 1 oktober 1872 hafva torrlägningsarbetet afsyningsgildt, vid äfventyr att styrelsen eljest skulle finna sig nödsakad att göra hemställan om lånebidragens indrifning på en gång, nödgades arbetsdirektionen ingå till Kongl. Maj:t med en skrift, deruti direktionen, med förmålan att bolaget insett fruktlösheten af sina bemödanden att utan delegarnes ruinerande fullborda sjötappningsarbetet efter den fastställda planen och att bolaget därför vid bolagsstämma den 11 juni 1872 beslutat genom direktionen anhålla, att den en gång medgifna rättigheten till lånens amortering på vissa år måtte bolaget förunnas, ehuru bolaget sett sig urståndsatt att fullborda sjötappningsarbetet, i underdånighet anhöll, att Kongl. Maj:t täcktes medgifva bolaget rättighet att fortfarande liksom dittills genom årlig inbetalning till stadgadt belopp erlægga ränta och afbetalning å båda lånen. För bifall till denna anhållan ansåg direktionen bolaget ega giltigt skäl i de tvingande omständigheter, som utan, att bolaget der till veterligen genom någon försumlighet å dess sida varit vållande, hufvudsakligen i följd af oförutsedda naturhinder förorsakat beslutet om in-

ställande af vidare försök med arbetets fullbordande, sedan kostnaderna redan betydligt öfverstigit ursprungliga kostnadsförslaget.

Konungens befallningshafvande i Blekinge län, häröfver hörd, anförde, att företaget, som enligt det uppgjorda förslaget beräknats kosta 86,775 riksdaler, redan medtagit en kostnad för intressenterna af 146,251 riksdaler, utan att likväl det afsedda ändamålet uppnåts. Företagët hörde onekligen till de svåraste i sitt slag, enär den areal, som skulle torrläggas, egentligen vore en hafsvik, uti hvilken betydliga vattenmassor utfölle dels genom två åar och dels genom det starka tillflöde, som i synnerhet vid snösmältningstiden nedströmmade från den höga och långsträckta bergås, benämnd Ryssberget, som skilde Blekinge från Skåne och på en sträcka af omkring $\frac{3}{4}$ mil sträckte sig utmed Vesans strand. Enligt den upprättade planen hade för afledande af det tillströmmande vattnet blifvit anlagda två långa kanaler. Dessa hade dock visat sig icke kunna uppfylla sitt ändamål, dels till följd af deras allt för ringa dimensioner och lutningar, dels ock till följd af de utaf dåliga materialier bestående kanalvallarnes bristfälliga beskaffenhet. Kanalerna hade därför hvarje vår blifvit dels genombrutna, dels öfverfyllda och den till torrläggning afsedda marken derigenom till den grad öfversvämmad, att det i sjön Vesan hopade vattnet icke kunnat utpumpas derifrån förrän med juli och augusti månader, hvarigenom inträffat, att marken icke någon gång ernått den torrhet och fasthet, att den i planen afsedda inre dikningen kunnat företagas.

På grund af hvad sålunda förekommit beviljade såväl Kongl. Maj:t som Riksdagen under vissa vilkor nämnda ansökan. Sedermera ingingo delegarne i bolaget 1888 med en ansökan till Kongl. Maj:t, hvori de i underdånighet anhöllo om befrielse från betalning af återstående delen af statslånet, utgörande med upplupen ränta vid 1887 års slut 24,778 kronor 63 öre. Vid denna ansökan voro fogade dels ett i januari 1888 utfärdadt intyg, att bolagets hufvudbok upptoge, bland andra utgifter, för materialier expropriationer, befälsaflöningar, inventarier, arbetskostnader och diverse utgifter tillhopa 139,507 kronor 19 öre, dels ett sammandrag af utskrifningslängderna för bolaget under åren 1865—1887, upptagande för betalningsskyldiga 1771 tunnland 6 kappland tillhopa 171,122 kronor 95 öre, dels ock ett bevis af domhafvanden i orten, att en stor del af de hemman, hvilka hade sina egor inom området för ifrågavarande bolag, besvärades af in-teckningar för gäld intill och öfver hemmanens verkliga värde, hvilket särskildt vore fallet med de hemman, hvilka syntes få vidkännas största kostnaden för företaget, samt att ställningen bland flertalet

bland jordegarna syntes vara sådan, som förmådde de icke i längden erlægga de bidrag, hvilka hos dem borde uttaxeras för återgåldande af ifrågakvarande statslån.

Öfver denna ansökning hade åtskilliga myndigheter yttrat sig, af hvilka Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Blekinge län samt förste landtmätaren i samma län tillstyrkt afskrifningen i sin helhet, men statskontoret endast tillstyrkt räntefrihet samt lindring å de bestämda betalningsvilkoren.

I proposition till 1889 års Riksdag hemstälde i anledning häraf Kongl. Maj:ts till Riksdagen att bevilja sådan lindring, som af statskontoret föreslagits.

Under tiden sedan sistnämnda ansökan af bolagsmännen inlemnats hade genom af statens landtbruksingeniör herr E. W. Ewe verkställd afvägning och undersökning i anledning af pågående rättegång om uppskattningen af vunna jordförbättringsvärdet visats, att de af statens landtbruksingeniör Åkerman för sjösänkingsföretagets utförande uppgjorda kalkyler varit missledande och delvis origtiga; och yttrar han i sitt härom afgifna utlåtande bland annat följande:

»att vattenståndet i Vesan och kringliggande kärtrakter numera varierar med hafvets;

»att sålunda medelvattenståndet i Vesan nu är detsamma som före vattenafledningsföretagets utförande, eller = 0.1 meter; samt

»att högsta vattenståndet i Vesan enligt uppgifna och afvägda märken stiger till + 0.8 meter öfver Östersjöns medelvattenyta, hvilken senare uppgift inhemtats genom att afväga punkter, dit högsta vattenståndet såges hafva stigit efter vattenregleringens fullbordan, hvadan sålunda Vesans högsta vattenstånd är numera lika med det i Åkermans förslag angifna.»

För utpumpning af vatten från Vesan göras följande iakttagelser och beräkningar:

»Enligt vunnen erfarenhet och med stöd af i kongl. svenska vetenskapsakademiens handlingar lemnade uppgifter öfver nederbördsförhållanden i Sverige och särskildt Karlshamn, samlade allt sedan 1860, sålunda efter det ursprungliga förslaget tillkomst, måste för denna ort i fråga vattenafledning beroende på utpumpning ej anses betryggande, med mindre än att utpumpningen må kunna bedrifvas så, att minst 1.6 kubikmeter per sekund och hektar kan bortskaffas. I detta fall skulle sålunda vara nö-

digt, att pumpverket kunde bortskaffa 2.4 kubikmeter per sekund, eller *ungefär fyra gånger den ursprungligen beräknade.*

Vid undersökningen på stället befans ock, att utloppets öppning kring hjulets axel för vattnets afledande ur hjulet var beläget 1 meter och afloppsrännan från pumpverket 1.0 meter, allt öfver medelvattenytan i Östersjön; hvilket åter visar, att detta, derest vattenståndet i Östersjön någon gång stiger, såsom ofvan uppgifvits, öfver den i 1860 års förslag angifna högvattensnivån, sådant det nu är anlagdt, blir alldeles otjenstbart, enär det ej förmår ^{uppfordra} vattnet till större lyfthöjd, än nuvarande dammen tillåter.

Ännu ogynsamare för torrläggnings ernående af här omnämnda vattensjuka mark ställer sig pumpverkets förmåga i betraktande af den ökade vattenmängd, som tillströmmar sjön Vesan från de från torrläggingsområdet isolerade Östra och Vestra kanalerna, af hvilka den förra är afsedd att bortföra Möllebjörkeåns vatten till Östersjön vid Norjesund, och den senare att bortskaffa från Ryssberget kommande vatten förbi Sölvesborgs slott ut i Östersjön.

Östra kanalen.

Genom verkställda uppmätningar, såsom af profiliritningen synes, har utrönts, att kanalen i allmänhet har en bottenlutning 1: 0,00025 och att sidoslänten uppgår till 1: 3 samt att bottenbredden i regel är 2.97 meter.

Med ett beräknadt vattendjup af 1.2 meter, såsom varande det som skiborden nu tillåta, innan de öfversvämmas, kan alltså kanalen per sekund framsläppa 3.3 kubikmeter vatten med en hastighet af 0.42 meter, sålunda endast *ungefär hälften af den ofvan beräknade vattenquantiteten för ifrågavarande aflopp.*

Vestra kanalen.

Enligt ofvan uppgifna Ganguiellets och Kutters formel fås då framströmmande vattens hastighet $V = 0.41$ meter, och den vattenquantitet, som kanalen på uppgifna djupet förmår upptaga och framsläppa, befines sålunda vara = 0.84 kubikmeter per sekund, d. v. s. *ej fullt $\frac{1}{3}$ af den här ofvan för kanalen beräknade vattenmassan.*

Genom härvarande anordningar med de mer eller mindre bristfälliga flodluckorna är alldeles uppenbart, att vestra kanalen ej ens kan fram-

föra den här ofvan beräknade vattenmassan 0.84^r kubikmeter i sekunden, utan kommer större delen deraf ner till Vesan dels genom flodluckorna, dels genom vallen, innan det hinner fram förbi Sölvesborgs slott i Östersjön.

Att pumpverket under sådana förhållanden, som nu anförts ega rum, blir otillräckligt i ännu högre grad än här förut blifvit angifvet, torde vara fullt bevisadt.

För att ännu mera åskådliggöra företagets beskaffenhet, så torde följande ur landtbruksingeniör Åkermans förslag af 1860 hemtade uppgifter vara belysande. Dock, innan dessa uppgifter här omnämnas, torde vara nödigt att till förekommande af missuppfattning erinra, att vid tiden för förslagets upprättande de material till beräkningarnas utförande, som nu mera äro att tillgå, då ej funnos inom landet.

Först sedan 1860 hafva omfattande nederbördsberäkningar inom riket blifvit verkställda och lemnade till offentligheten. Ej heller voro de formler då här kända, hvilka för beräkning af framströmmande vattens hastighet numera äro allmänt antagna; och hafva vi endast vetenskapen i förening med mångårig erfarenhet och trägna observationer att tacka för de framsteg, som blifvit gjorda för bedömande af sådana arbeten, som här äro i fråga.

Emellertid föreslås i landtbruksingeniör Åkermans ofvan omtalade förslag, att östra kanalen skall grävas med en bottenlutning af 1:2,500 d. v. s. 0.4:1,000; bottenbredd = 10 fot (2.97 meter), sidoslänt 1:3 samt ett bräddaflopp 4¹/₂ à 5 fot högt öfver dikets botten, hvadan vattendjupet i kanalen bör beräknas till minst 4¹/₂ fot.

Enligt ofvan af undertecknad anförda beräkningsgrunder skulle då kanalen kunna utan öfversvämning bortskaffa en vattenmängd af 5.6 kubikmeter per sekund med en medelhastighet af 0.6 meter i sekunden.

Vestra kanalen åter föreslås med olika bottenlutning på olika sträckor. För den delen, som undertecknad här beräknat, eller nedan n:o 16 (se profilirningen), skulle, enligt förslaget, bottenlutningen vara 0.5:1000, bottenbredd 4 fot eller 1.2 meter, sidoslänt 1:3 och höjden från botten till de tvenne bräddafloppen 3 fot.

Med dessa dimensioner skulle enligt här förut angifna formler kanalen kunna upptaga 1.61 kubikmeter per sekund med medelhastigheten 0.47 meter.

Följande schematiska uppställning visar närmare detta förhållande.

	Anläggningens vattenafledningsförmåga			
	I det skick den borde vara för torrlägningsernående	I sitt nuvarande skick	I det skick landbruksingeniör Åkermans förslag angifver	
	Beräknad år 1888 af under-tecknad	Beräknad år 1888 af under-tecknad	Beräknad i 1860 års förslag af Åkerman	Beräknad år 1888 af under-tecknad
	Kubikmeter vatten per sekund			
Pumpverket	2.40	—	0.59	0.58
Östra kanalen.....	6.65	3.30	10.47	5.60
Vestra »	2.75	0.84	—	1.61

Af dessa redogörelser och beräkningar torde framgå:

att de i förslaget bestämda damhöjderna för vattnets afstängande vid utomordentliga fall, då Östersjöns vattenyta stiger till uppgifven maximihöjd, äro för små tilltagna;

att pumpverket, då det var iständsatt, ej kunde utan maskinens ansträngning uppfordra mer än ungefär $\frac{1}{4}$ af det vatten, som för torrläggningens ernående skulle med detsamma bortskaffas, under den förutsättning att vattnet i östra och vestra kanalerna kunde hållas inom tillbörliga gränser;

att nu, då både östra och i synnerhet vestra kanalerna förefinnas vara för små för upptagande af det vatten, som de bära afleda till Östersjön, och dessutom af bristande underhåll äro försatta i ännu sämre skick, pumpverket bör anses alldeles oändamålsenligt;

att vidare ursprungliga förslaget varit felaktigt, i det att det utlofvat vattnets sänkning i Vesan till den utsträckning, att kärren derigenom skulle göras »fullt tjenliga till odling», hvilket, som äfven visats, ej är möjligt med här förefintliga anordningar enligt numera gjorda iakttagelser och anförda beräkningsgrunder; samt

att felaktigheter i förslaget haft sin orsak i då för tiden förefintliga erfarenhetsrön rörande på saken inverkan förhållanden.»

På af hofrättssynen framställd fråga: »Huruvida kan någon förbättring af förslaget anses hafva blifvit åstadkommen», yttrar han:

»Den förbättring, som sålunda har blifvit beräknad, utgör 16,155.04 kronor. Om på denna summa endast 4 procents ränta beräknas, bör bolaget per år i sin helhet kunna af vattenledningen beräkna en vinst af 646.20 kronor. Detta är dock under förutsättning att anläggningarna vidmagthållas.

Skulle deremot alla så väl kanaler som fördämningar få helt och hållet förfalla, så måste under tidernas lopp gamla förhållanden inträda, och då böra ej heller anläggningarna i fråga räknas hafva gjort någon nytta.»

Till sist yttrar han: »Enär, såsom ofvan visats, arbetsföretaget från början varit i afseende på kalkylerna missledande och delvis origtiga, samt företaget utförts till ännu mindre nytta för torrläggningen, hvarigenom omkostnaderna långt öfverstigit den från början väntade förbättringen, och skulle med kännedom härom företaget, sådant det från början framlagts, sannolikt aldrig kommit till utförande.

Hela arbetet är, såsom vattenafledningsföretag, att anse såsom alldeles misslyckadt.»

Då Kongl. Maj:ts proposition ej innehöll tillstyrkan om hela lånets afskrifning, fann jag mig på grund af detta af herr ingenjör E. W. Ewe lemnade utlåtande, hvilket ej vid den kongl. propositionens afgifvande förelegat Kongl. Maj:t, föranlåten i motion till 1889 års Riksdag anhålla om afskrifning af hela återstoden af lånebeloppet. Denna min motion blef, ehuru dåvarande statsrådet och chefen för civildepartementet under diskussionen inom Andra Kammaren förklarade, att sådana upplysningar framkommit sedan frågan förevar hos kongl. Maj:t, att han för sin del ej hade något emot att motionen bifölles, emellertid af Riksdagens begge kamrar afslagen, och bifölls i stället Kongl. Maj:ts proposition.

Vid 1890 års riksdag förnyade jag min motion i samma syfte, hvilken då blef af statsutskottet tillstyrkt, hvarvid utskottet bland annat yttrade: »Af den redogörelse, som i det föregående blifvit lemnad, framgår ovedersägligen, att ifrågavarande vattenafledningsföretag, om hvars svårigheter icke ens de sakkunnige, än mindre jordegarna, vid dess början hade någon insigt, utfallit så olyckligt, att inom vårt land näppeligen något annat dylikt företag för delegarne medfört så svåra förluster, utan torde detsamma i nämnda hänseende här i landet sakna motstycke. Till följd af den undantagsställning, berörda företag sålunda intager, lära de lättnader och medgifvanden, staten till äfventyrs lemnar delegarne i bolaget,

icke kunna på giltiga skäl med utsigt till framgång åberopas till förmån för andra af staten med lån understödda bolag, hvilkas ändamål icke uppnåtts och som i stället för fördelar åt sina delegare beredt förlust. Då härtill kommer, att det belopp, hvars efterskänkande blifvit ifrågasatt, icke uppgår till mera än 24,236 kronor 38 öre och således torde få anses såsom jämförelsevis mindre betydligt, samt att ett stort antal af delegarne, enligt hvad kronofogden i orten hos Kongl. Maj:t upplyst, lefva under mer eller mindre tryckta förhållanden och icke ega mer än som erfordras för deras nödtorftiga bergning, har utskottet funnit sig kunna tillstyrka bifall till motionen.» Oaktadt statsutskottets tillstyrkande utlåtande blef dock motionen af Riksdagens kamrar afslagen. Under tiden har kongl. hofrätten öfver Skåne och Blekinge uti afgifven dom den 7 juni 1889 underkänt den verkställda uppskattningen af jordvärdet på den grund, att bolagets reglemente för delegarne icke medförde någon trygghet för anläggningarnas underhåll, på hvilken grund den vunna jordförbättringen vore beroende, samt stadgat, att de af bolaget för arbetet hafda kostnader skola ersättas af hvar och en bolagsman i förhållande till arealen af den honom tillhöriga jord, som i företaget ingått. Denna kongl. hofrättens dom har hos Kongl. Maj:t blifvit fullföljd, och har Kongl. Maj:t uti dom af den 19 december 1890 sig utlåtit: »Kongl. Maj:t har i nåder låtit sig föredraga handlingarna i denna sak; och när det med i fråga varande företag åsyftade ändamålet, eller att torrlägga sjön Vesan med deromkring belägna vattensjuka marker, icke vunnits;

samt, med afseende å hvad i saken blifvit ådagalagdt, de för torrläggningen utförda arbeten icke ens kunna anses hafva för den i företaget ingående jord medfört någon afsevärd förbättring;

ty och då följaktligen bolagsmännens vinst af företaget icke kan läggas till grund för fördelningen af kostnaderna derfor;

finner Kongl. Maj:t ej skäl göra ändring i hofrättens domslut, i hvad talan deremot blifvit fullföljd;» etc.

Då sålunda ingen afsevärd förbättring genom vattenafledningsföretaget vunnits, under det att bolagets utgifter enligt förut visadt sammandrag af bolagets uttaxeringslängder uppgått till 177,122: 95 kronor ökade med stadgade afbetalningarna för åren 1888—1890 med 9,000 kronor samt icke obetydliga rättegångskostnader, samt dertill kommer, att af de i början till bolaget inberäknade cirka 3,000 tunnland en stor del af delegarne genom rättegång blifvit från bolaget befriade, så att endast egarne till 1,771 tunnland och 6 kappland äro kvarstående och betalningsskyldige

till bolaget, och af dessa, enligt förutnämnda kongl. hofrättens dom den 7 juni 1889 och Kongl. Maj:ts dom den 19 december 1890, hvilka af häradsrätten så tolkats att vass och sjöbotten uppgående till öfver 400 tunnland ytterligare befriats ifrån betalningsskyldighet (hvilket också synes rättvist alldenstund vassarne försämrats och icke genom uttappningen kunna förbättras) återstår nu endast cirka 1,300 tunnland, som äro betalningsskyldiga till bolaget, hvars egare till större delen hafva sina hemmansdelar intecknade intill och öfver deras verkliga värde. Då nu härtill äfven kommer, att det till grund för vattenafledningsföretagets utförande liggande förslaget varit felaktigt och missledande, hvarförutan företaget icke kommit till stånd, samt detsamma upprättats af statens tjänsteman och arbetsföretaget utförts under ledning af majoren i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen herr A. Remmer, samt staten sålunda genom sina tjänstemäns ofrivilligt missledande åtgärder, beroende på den tiden förefintliga ofullständiga erfarenhetsrön, varit väsentligaste orsaken till detta olyckliga bolags tillkomst, för hvars skull åtskilliga bolagsmän blifvit ruinerade utan annan förskyllan, än att de låtit leda sig af sakkunnige mäns omdöme och trott på deras uppgifter, ty sjelfva kunde de helt naturligt vid den tiden icke bedöma ett sådant företags utförande; så synes mig verkligen ömmande skäl förefinnas samt med Riksdagens värdighet för- enadt att befria dessa återstående betalningsskyldige jordegare ifrån betalning af återstående delen af statslånet.

Under dessa förutnämnda förhållanden, och då hvarken hvad reser- vanterna i statsutskottet vid 1890 års riksdag i sin reservation anført eller den inom Riksdagens kamrar i frågan förda diskussionen, huru uttömmande den än var, skäligen kan gent emot statsutskottets samt domarens och kronofogdens i orten utlåtande utgöra något bevis för bolagsmännens betalningsförmåga; och ej heller bolagsmännen rättvisligen böra kunna i någon nämnvärd mån läggas till last, hvarken att de ej underhållit de gjorda anläggningarna vid ett så erkänt misslyckadt företag, hvars under- håll skulle årligen kostat tusentals kronor utöfver härmed motsvarande nytta, eller dem påbördade flåhackning och bränning, alldenstund det var der i orten på den tiden vanliga odlingsättet på kärrjord, hvilken dessutom till stor del skett före vattenafledningsföretagets början (marken var nem- ligen lika torr före anläggningarnas tillkomst som efteråt), samt oveder- sägligen odlingsföretagets tillkomst och misslyckande varit beroende på af statens tjänsteman uppgjorda felaktiga beräkningar och kalkyler samt naturförhållanden, som icke ens de sakkunnige, ännu mindre jordegarna,

då hade någon insigt uti och detsamma för delegarne medfört så svåra förluster, att det här i landet i nämnda hänseende torde sakna motstycke, samt till följd af den undantagsställning detta företag sålunda intager, torde så giltiga skäl för eftergiften ej af något annat företag, som af staten med lån understöds, kunna framhållas, hvarför jag, helst som Riksdagen förut och senast vid sistlidet års lagtima riksdag, under liknande omständigheter, beviljade Skara stad ett ökadtt byggnadsanslag af 35,000 kronor till restaureringen af Skara domkyrka, anser mig pliktig, såsom representant för den ort, der detta misslyckade företag är beläget, att ännu en gång underställa afskrifningsfrågan Riksdagens pröfning.

På grund af hvad jag nu anfört vågar jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta, att det Vesans kärr, och sjöuttömnings- samt odlingsbolag af Rikets Ständer vid 1862—1863 årens riksdag erhållna statslån må till sitt återstående kapitalbelopp, 15,236 kronor 38 öre, afskrifvas.

Stockholm den 28 januari 1893.

Nils Jönsson.
